

B.R.S. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination
March/April-2023(Old Course)
C-17 HORTICULTURE & FORESTRY (CORE-17)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન.૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૦)
1. ક્ષેત્રપ્રયોગમાં અસમાનતા વધારતા પરિબલોની મુદાસર ચર્ચા કરો.
 2. ખંડ એટલે શું? ખંડના માપને અસર કરતા પરિબલો મુદાસર સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૦)
1. પ્રયોગ રચનાના પાયાના સિદ્ધાંતો વિસ્તારથી સમજાવો.
 2. પ્રયોગ એટલે શું? પ્રયોગના હેતુઓ જણાવી, ક્ષેત્રપ્રયોગનું વર્ગીકરણ સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ ટૂંકનોંધ લખો. (૧૫)
1. ખંડના જુદા જુદા આકારના ફાયદા-ગેરફાયદા
 2. માવજતોનું પુનરાવર્તન કરવાથી થતા ફાયદાઓ
 3. ક્ષેત્રપ્રયોગની જવાબદારીની સોંપણી
 4. સમાનતા પ્રયોગ
 5. પદ્ધતિ નમુના પદ્ધતિ
- પ્રશ્ન.૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૫)
1. પ્રાયોગિક દોષ એટલે શું?
 2. માવજતોની ચદ્ધનતાથી થતા ફાયદાઓ ટૂંકમાં જણાવો.
 3. ઋતુઓ વચ્ચેની ભિન્નતાની અસર વિષે સૌ પ્રથમ કોણે ધ્યાન દોર્યું હતું? આ પ્રકારની અસર નિવારવા શું કરવું જોઈએ? ટૂંકમાં જણાવો.
 4. ગાજર, મૂળા, ઘઉં, બાજરી, શેરડી અને કેળના પાકો પર લેવાતા પ્રયોગમાં ખંડના કદ વિષે ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.
 5. અસમાન ગુણધર્મો વાળા કુલ જથ્થામાંથી નમુનો પસંદ કરવા કઈ પદ્ધતિ અપનાવશો? તેના વિષે ટૂંકમાં જણાવો.
 6. પ્રત્યેક વસ્તુ/એકમ ને નમૂનામાં પ્રવેશવાની સરખી તક આપતી નમુનો લેવાની પદ્ધતિ કઈ? તેની રીત વિષે ટૂંકમાં જણાવો.
 7. સમષ્ટિનું કુલ કદ 10000 એકમોનું હોય અને તેમાંથી 200 નમુના લેવાના હોય તો નક્કી કરવામાં આવતું સરખું અંતર (નિશ્ચિત અંતર) કેટલું થશે?
